

ශාක සාර එකතු නොකළ සබන් කැල්ලක්, දන්තාලේපයක්, දත් කුඩක්, ෂැම්පු වර්ගයක්, හිසකෙස් ආලේපන, වර්මාලේපන අද වෙළෙඳ පොළේ සොයාගත නොහැකි තරම්ය. ශාක සාර එකතුකිරීම යම් විද්‍යාත්මක පදනමක් මත එකතු කළ යුතු වුවද අද එය විලාසිතාවක් බවට පත් වී තිබේ.

ශාක සාර නිෂ්පාදන සත්‍යය සහ මිත්‍යාව

සුළු පරිමාණ නිෂ්පාදකයන් විසින් පමණක් මීට දසක තුනකට පමණ පෙර ශාකසාර එකතු කළ ඇතැම් පාරිභෝගික භාණ්ඩ නිපදවීම ආරම්භ කරන ලදී. ඒවා මිලදී ගත හැකි වුවද නියම කරන ලද වෙළෙඳ සැල්වලින් පමණි. මහා පරිමාණයෙන් භාණ්ඩ නිපදවන බහුජාතික සමාගම් ද මෑතක සිට ශාකසාර එකතු කරන ලද විවිධ පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය නිපදවීමට ආරම්භ කර ඇත. මේවා අලෙවි කරන්නේද සුපිරි වෙළෙඳ සැල් මගිනි. දැනට ප්‍රශ්නය වන්නේ මෙබඳු පාරිභෝගික භාණ්ඩවලට නියම ශාකසාර එකතු කරනු ලබයි ද? තොර්සේනම් ඒවා හා සමාන කෘත්‍රීම රසායන සහ වර්ණක එකතු කරනු ලබයි ද? මෙහි යථාර්ථය විමසීමක් මේ ලිපියෙන් කරනු ලැබේ.

බොහෝ දන්තාලේපවලට, ඇග ගාන සබන්වලට, හිස සෝදන ෂැම්පුවලට, වර්මාලේප වැනි රූපාලංකාරය වැඩි කරන ආලේපනවලට ස්වාභාවික ශාකසාර එකතු කිරීම විශාල පරිමාණයෙන් ඇරඹියේ මීට දසක තුනකට පමණ පෙර සිටිය. මීට ප්‍රධාන හේතුව ස්වාභාවික

ශාක සාර රසායන සියයට සියයක් ම ප්‍රවේසම් සහිත යැයි විශ්වාස කළ හෙයිනි. විශේෂයෙන් ආයුර්වේද වට්ටෝරුවල විවිධ ශාක සාර ගැන සඳහන් කර ඇත. උදගරණයක් ගන්නේ නම් දත් මුල් සපිකර, විදුරුමස් දියවීම වළකා, සියලු දන්තාරෝග සහ මුඛරෝග සුවකරන ඖෂධ වර්ග විශාල සංඛ්‍යාවක් මේ වට්ටෝරුවල සඳහන් කර ඇත. අරඵ, බුලු, සස්සද, මුතමල් පොතු, මාදම් පොතු, පිල මුල්, ගොරක, කුරුඳු පොතු, කරාබු තැටි, නිප්පිලි වැනි ඖෂධ උදගරණ ලෙස දීමට පුළුවන. ආයුර්වේදයේ සඳහන්වන විකිත්සක ගතිගුණ අනුව සියලු මුඛරෝග සුවකර ශක්තිමත්, නිරෝගි දත් ලබාදීමට මේ ඖෂධ සමත් වෙයි.

ඇගේ ගාන සබන්වලට එකතු කරන්නේ වර්ම රෝග මැඩි පවත්වා තිරෝගි, පැහැපත් හමක් ඇති කරන ඖෂධ වර්ගය. සඳුන් තෙල්, කොකුම් පොතු, දෙහි යුෂ, සමන් පිට්ට, කහ, පත්පාඩගම්, ඇත්තෝර කොළ මේ ඖෂධ අතර වෙයි. එලෙසම හිස්රෝග සුවකර තිරෝගි

පැහැපත් කෙස් කළබක් ලබාදීමට උඵහාල්, ගොඩපර, දෙහි ලෙලි සමඟ යුෂ, කෝමාරකා, වෙරළ කොළ, වදකහ, තිල් අවරිය, අරුද කොළ වැනි ඖෂධ ආයුර්වේද වට්ටෝරුවල සඳහන් වෙයි.

මෙම ඖෂධ වර්ග කුඩු වශයෙන් හෝ ශාක සාර වශයෙන් එකතු කර, දන්තාලේප, දන්කුඩු, ඇගගාන සබන් වර්ග, ෂැම්පු වර්ග ආදිය නිපදවීමට පළමුවෙන් ආරම්භ කළේ ඒ ඒ අංශයේ විශේෂඥ දැනුමක් තිබුණ දේශීය වෛද්‍යවරුන් විසිනි.

මෙබඳු ඖෂධ වට්ටෝරු විශාල ගණනක් සඳහන් කළ හැකි වුවත් යථාර්ථය ගැන දැන් සලකා බලමු. නියම ඖෂධ ශාකය හඳුනා, නියමිත වයස කාලය තුළ තෙලා ගැනීම වෛද්‍යවරයා විසින් කරනු ලැබේ. එය සකස් කර කුඩක් හෝ සාරයක් වශයෙන් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ද වෛද්‍යවරයා විසින් ම කරන ලදී. එලෙස සකස් කරන ලද ඖෂධ නියම මාත්‍රාව අනුව ඒ ඒ නිෂ්පාදනවලට එකතු කිරීම ද

වෛද්‍යවරයාගේ වගකීමක් විය. දත්තාලේප-වලට එකතු කරන ශාක, ඇඟ ගාත සබන්වලට හෝ ඖෂධවලට එකතු කිරීමක් ද නොකරන ලදී. එලෙසම නිෂ්පාදන කටයුතු කරන ලද්දේ ද ඒ ඒ ශාකවර්ග ලබාගන්නා ප්‍රමාණය අනුවය. පාරිභෝගිකයා සහ නිෂ්පාදකයා අතර විශ්වාසයක් තිබිණි. වෙළෙඳ භාණ්ඩ ලබා ගන්නේ ද නිෂ්පාදකයා පවත්වාගත යන ලද වෙළෙඳ සැල් වලිනි.

ශාක සාර එකතු කරන ලද පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය ඉක්මනින් ජනප්‍රිය විය. නම ශරීර සෞඛ්‍යය පවත්වාගත යාමට උදව්වෙන නිෂ්පාදනවලට බොහෝ දෙනෙක් කැමති විය. මෙය නිරීක්ෂණය කරන ලද වෙනත් ව්‍යාපාරිකයෝ ශාකසාර එකතු කරන ලද විවිධ පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය නිපදවීමට පෙළඹුනහ. ගැටලුව පැන නැගුණේ මෙතැනදීය. කරන්නන් වාලේ කරමින්, අනුකරණ ශාකසාර නිෂ්පාදන වර්ග වෙළෙඳ පොලට ඒමට පටන් ගත්තේ ය. අද වෙළෙඳ පොළේ ඇති ශාකසාර එකතු කරන ලද පාරිභෝගික භාණ්ඩ වර්ග සහ සංඛ්‍යාව දෙස විමසිල්ලෙන් බලන කෙනෙකුට එකවරම සිතට නැගෙන ප්‍රශ්නයක් වෙයි. මෙම නිෂ්පාදන භාණ්ඩ සියල්ලටම එකතු කිරීමට සැහෙන ශාක අමුද්‍රව්‍ය ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලබාගත හැකිද යන්න එම ප්‍රශ්නයයි. පිරිවිත් ආතනයනය කරනු ලබන්නේ නම්, මහත් වියදමක් දරා යම් නිෂ්පාදකයකු විසින් ඒවා ආනයනය කරනු ලබයි ද? එබඳු වියදම් දරා ගෙන්වන ලද ශාකසාර එකතු කිරීමෙන් නිෂ්පාදන වියදම අතිවාර්යයෙන්ම ඉහළ යයි. එවිට විකුණුම් මිල ද ඉහළ යයි. එවිට වෙළෙඳපොළේ තරගකාරී බව වැඩි වෙයි.

ඖෂධීය රසායන ද්‍රව්‍ය ශාකයකින් වෙන්කර

ගැනීම ද සංකීර්ණ ක්‍රියාවකි. ඕනෑම ශාකයක් තුළ ඖෂධ රසායන ඇතිවීමට එක්තරා කාල සීමාවක් ගනී. මෙය ශාකය මෝරන විට සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. එමනිසා ළපටි ශාකයකින් ශාකසාරය වෙන්කර ගන්නද එහි සක්‍රීය රසායන නොතිබේ. ඇතොත් ඉන් ස්වල්පයක් පමණි. මීට ප්‍රධාන හේතුව ශාකයක් තුළ රසායන නිපදවන ජීව සංශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සිදුවීමට එක්තරා කාල සීමාවක් ගන්නා බැවිනි. ආයුර්වේදය අනුව ද ඕනෑම ශාකයක් ඖෂධයක් ලෙස ලබාගැනීමේදී නිර්දේශිත කාලයක් තිබේ. මුල, කඳ, පොතු, මල්, කොළ, දල, ආදී වශයෙන් ශාකයක් විවිධ කොටස්වල සක්‍රීය රසායන ඇත. උදාහරණයක් ලෙස ගත්විට ශාක පත්‍රවල එම සක්‍රීය රසායන එකතු වන්නේ ඒවා මෝරායන විටය. එලෙසම ප්‍රමාණයට වඩා මෝරා ගිය විට එම රසායන ක්ෂය වීමක් සිදු වෙයි. ඇතැම් විට මුළු ශාකය පුරාම එම රසායන තිබිය හැකිය. පොල්පලා, පත්පාඩගම් එබඳු ශාක වර්ග වෙයි.

ඉහත සඳහන් හේතු නිසා ඕනෑම ඖෂධ පැළෑටියක නියම විකිත්සක ගුණය ලබා ගැනීමට එම ශාකය නියමිත කාල වකවානුවක් තුළ දී තෙළා ගත යුතුය. එලෙසම එම ශාකයේ නියමිත කොටස්වලින් එම රසායන ලබාගත යුතුය. ඉහත සඳහන් කරුණු අනුව ශාක රසායන ලබාගැනීමේ දී කරුණු ගණනාවක් සැලකීමට භාජනය විය යුතුය. නියම ඖෂධීය පැළෑටිය හඳුනා ගැනීම, නියමිත මෝරන කාලයේ දී එය තෙළා ගැනීම, නියමිත කොටස් වෙන්කර ගැනීම, එම කොටස්වලින් නිර්දේශ ක්‍රම අනුව ශාකසාරය වෙන්කර ගැනීම, එම නිෂ්පාදන නියමිත මාත්‍රාව අනුව නම නිෂ්පාදනවලට එකතු කිරීම, එම කරුණු අතර වැදගත් වෙයි. මෙම ක්‍රියාවලිය එලෙසම පිලිපදීදැයි ප්‍රශ්නාර්ථ

ලකුණක් යෙදිය හැකිය. යම් නිෂ්පාදකයෙක් හුදු සේවයක් කිරීම සඳහා නම නිෂ්පාදන නිපදවයි නම් ඒ සඳහා නියම ඖෂධ යොදා ගන්නා බව සිතිය හැකිය. ඇත්තවශයෙන්ම එද සහ අදත් වෙද සහ ලෙඩා අතර සම්බන්ධය සහ විශ්වාසය තරවුයේ මෙම හේතුව නිසාය. වෙද උත්සාහ කරන්නේ රෝගියා සුවපත් කිරීමට ය.

තෙවැන්නෙක්, අතරමැදියෙක් මෙම ජාවාරමට එකතු වූ විට කරුණු එසේ සිදු නොවීමට ඉඩ ඇත. ඔහු ගේ වේතනාව ව්‍යාපාරයක් විය හැකිය. එහි අරමුණ මුදල් ඉපයීමයි. එවිට නම නිෂ්පාදනවල ඖෂධීය ගතිගුණ, විකිත්සක ගතිගුණ බලාපොරොත්තු මට්ටමේ තිබිය නොහැකිය. එසේ නම් පාරිභෝගිකයා රැවටීමකට ලක් නොවන්නේදැයි සිතිය නොහැකිය.

මෙම හේතුව නිසා ම ශාක සාර අඩංගු නිෂ්පාදන සඳහා යම් ප්‍රමිතියක් අවශ්‍ය වෙයි. අභ්‍යන්තරයකට මෙන් එබඳු නීති රීති ශ්‍රී ලංකාවේ තවමත් ක්‍රියාත්මක නොවේ. වෙනත් බොහෝ රටවල ද කරුණු එසේ ය. මීට ප්‍රධාන හේතුව ශාක සාර විශ්ලේෂණය කරන ක්‍රම ඉතා සංකීර්ණ වීමයි. එක ශාක සාරයක සක්‍රීය රසායන ගණනාවක් තිබිය හැකිය. ඒවා වෙන්කර හඳුනා ගැනීමත්, ඇති ප්‍රමාණය දැන ගැනීමත් සඳහා විශේෂ වූ ශිල්පීය ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස අද ශාකසාර එකතු කරන ලද ඖෂධ වෙළෙඳ පොළේ ඇත. මේවා අතර කොමාරිකා, උඵහාල්, කහ ආදිය එකතු කළ නිෂ්පාදන වෙයි. කෝමාරිකාවල සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍යය ඇලොයින් (Aloin) නම් වෙයි. කහවල අඩංගු සක්‍රීය රසායන සංයෝගය කර්කියුමින් (Curcumin) නම් වෙයි. මේවා ඇති තැනි බව සොයා ගැනීමට ක්‍රම ඇත. එහෙත් විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සංකීර්ණය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම විශ්ලේෂණ අතිවාර්ය කරන තුරු කෝමාරිකා එකතු කළ නිෂ්පාදනයන් නීතියේ රැහැනට හසුකර ගැනීම අසීරු කාර්යයක් වනු ඇත. ශාක සාර එකතු කරන ලද නිෂ්පාදන අතරට එකතු වූ විලාසිතා ආලේපන ගණනාවක්ද, මෑතක සිට වෙළෙඳ පොළේ දක්නට ඇත. කැරට්, පිපික්කු, රතු අල වැනි එළවළු, ගස්ලබු, අඹ, අලිගැටපේර වැනි පලතුරුත් මේවා අතර වෙයි. එලෙසම කඩල පිටි, මුං පිටි, සවි වැනි පිටි වර්ග ද මෙම නිෂ්පාදනවලට එකතු කර ඇත. මේවායේ විකිත්සක ගුණ කවරේ ද? ඒවා යම් ඖෂධීය පර්යේෂණ මගින් තහවුරු කර ඇත් ද? මේ ආදී ප්‍රශ්න ගණනාවක් සඳහා පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.

දත්තාලේප, ඖෂධ, සබන් වැනි දේ පාවිච්චි කරන කාලය මිනිත්තු කිපයකට සීමා වෙයි. එබඳු කෙටි කාලයක් තුළ දී එම ශාක සාර තුළ ඇති ඖෂධ වර්ග ශරීරයට උරාගත යහපත් ප්‍රතිඵලයක් ලබාගත හැකි ද? නොඑසේනම් ලබා ගැනේ ද? මෙයට නිශ්චිත පිළිතුරක් සැපයීම උගතට ය.